

[Rasmussen (Gylling).]

ladende meget glad ved disse hyppige Besøg, han fik, hvor han blev tilbudt en Urkæde til 25 Ø. og en Uldrøje til 1 Kr. 60 Ø., som han i en Butik kan faa til den halve Pris.

Jeg har nu ikke en saadan Sympati med disse Folk, og jeg har det Indtryk, at man mange Steder ser paa dem ikke alene med en vis Uvillie, men ogsaa med en vis Ængstelse; naar en Kone f. Eks. er alene hjemme, tør hun tidt ikke andet end købe lidt af ham, bare for at blive af med ham igen. Jeg har endvidere det Indtryk, at Tjenestefolkene er meget daarlig tjent med de fleste af de Handeler, de gør med disse Folk.

Dette Angreb skal ikke gælde alle disse Mennesker deroppe fra Hammerum; mange af dem, ved jeg meget vel, er Folk, der paa reel Maade omsætter og bringer disse Ting i Handelen. Men der er en stor Del af disse Mennesker, der overhovedet ikke burde have Lov til at gaa rundt med Varer, og dem er det, som jeg tror den højtærede Handelsminister har tænkt paa her i Forslaget, og som jeg ogsaa tror det er rigtigt han har i Kikkerten.

I andre Lande drives denne Omløben ogsaa i stor Stil, har jeg hørt fortælle. I Holland skal denne frie Handel endogsaa være blevet misbrugt saa stærkt, at man f. Eks. i Amsterdam har set sig nødsaget til ved Siden af Dørklokken at have ophængt en Ting, hvori man skal putte et Beløb for i det hele taget at faa Klokken til at ringe; man er i den Grad blevet overrendt Dag ud og Dag ind af disse omløbende Kræmmere, at man har været nødsaget til denne Foranstaltning.

Der trænges til en Ændring af disse Forhold, og det er sikkert ogsaa det, den højtærede Handelsminister har tilsigtet gennem de paagældende Bestemmelser i Lovforslaget.

Jeg kunde i denne Forbindelse have Lyst til at nævne saadan noget som Kolportagehandelen. Det er en sørgelig Kendsgerning at se paa, hvad det er, man, hver Gang man subscriberer paa et eller andet Blad eller Tidsskrift, for 1 Kr. eller 1 Kr. 25 Ø. om Maaneden, saa samtidig faar smidt i Hovedet, en hel Butik af Guld-, Sølv- og Pletsager, særlig det sidste, som afgjort ingen Værdi har. Jeg ved ikke, om der gennem dette Lovforslag er tænkt ogsaa paa dette Forhold, men det er i hvert Fald efter min Mening en Form for Handel, som i høj Grad trænger til at blive bremsset i sin Udvikling.

Saa er der et andet Forhold, der ogsaa har givet Anledning til nogen Diskussion

her i Dag, og som jeg ogsaa gerne vil knytte nogle Bemærkninger til, nemlig Tjenestemændenes Stilling. Paa Baggrund af, hvad jeg indledede med at sige, om vort Syn paa Spørgsmaalet om fri Næring, kan man naturligvis ikke bagefter komme og sige, at Tjenestemændene maa ikke drive Handel. Det kan imidlertid ikke undgaas, naar man ser praktisk paa det, at for mange af vore næringsdrivende maa det ikke alene være irriterende, men ogsaa økonomisk til Fortræd, dette, at de trues i deres private Næring fra Folk, som er underbygget i økonomisk Henseende ved at have en fast Stilling.

Jeg vil da ogsaa mene, at dette Forhold bør tages i Betragtning, og det maa naturligvis ske gennem Tjenestemandsløven. I en Periode, der fra alle Sider erkendes at være vanskelig, ikke mindst for den jævne Middelstand, de næringsdrivende og de smaa Haandværkere i By og paa Land, maa det være irriterende for disse, at Folk, der har deres paa det tørre, er i Stand til at paaføre dem en urimelig Konkurrence. Den virkelige Løsning paa dette Problem maa være, at naar det offentlige tager Folk i sin Tjeneste — saaledes kan man jo godt sige om Tjenestemændenes Arbejde i Statens Tjeneste —, maa det forudsættes, at man ogsaa benytter disse Folks Arbejdskraft saaledes, at der ikke bliver noget Grundlag for dem, hverken økonomisk eller tidsmæssigt, til at drive en saadan Næringsvirksomhed.

Nu tror jeg i øvrigt, at det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen, der talte paa Socialdemokratiets Vegne, har Ret i den Betragtning, han fremsatte, at i de kommende Tider vil det praktisk ikke komme til at betyde ret meget. Jeg tror ogsaa, det er ved at begynde at ændre sig noget, jeg tror ikke alene, at Forbrugerne er klar over, at det er noget usømmeligt, og at man ikke ønsker at støtte den Slags Forretninger mere end højest nødvendigt. — Ogsaa indenfor Tjenestemændenes egen Kreds er der en stærkt voksende Modvillie imod, at dens Medlemmer tager en saadan illoyal Opgave op. Men man kan ikke komme uden om, at skal der ske noget paa fornuftig Vis, maa det ske gennem Tjenestemandsløvgivningen og endvidere gennem de kommunale Regulatorer, som ogsaa i høj Grad er i Stand til at tilvejebringe ordnede Forhold.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse nævne Kommunernes og Statens Ret til at drive Erhverv. Jeg personlig har altid set saadan paa det, at det er noget, det offentlige skulde holde sig fra. Jeg indrømmer, at det kan være naturligt, at det offentlige driver f. Eks.